

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA klasa VIII – wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

ROZDZIAŁ I. BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA

ocena dopuszczająca

- definiuje bezpieczeństwo, - wymienia rodzaje bezpieczeństwa
- wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie

ocena dostateczna

- wymienia rodzaje i dziedziny bezpieczeństwa państwa

ocena dobra

- wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i jego obywateli
- opisuje geopolityczne położenie Polski
- wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO)

ocena bardzo dobra

- definiuje pojęcia ochrony i obrony narodowej, - omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski, – omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego

ocena celująca

- opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski

ROZDZIAŁ II. POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH ZAGROŻEŃ

ocena dopuszczająca

- wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń –wymienia środki alarmowe podstawowe i zastępcze
- rozróżnia sygnały alarmów
- wyjaśnia termin „ewakuacja” i omawia jej znaczenie –wymienia główne przyczyny pożarów
- opisuje zasady postępowania po dostrzeżeniu pożaru, – wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi, – wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka
- wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych
- wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia, i stosuje tę wiedzę w praktyce

ocena dostateczna

- wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je odpowiednim służbom poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania
- wymienia rodzaje komunikatów ostrzegawczych, – rozróżnia rodzaje i stopnie ewakuacji
- opisuje sposób zachowania się podczas ewakuacji z budynku –rozpoznaje znaki ewakuacyjne i informacyjne, – zna szkolną instrukcję ewakuacji
- wyjaśnia, jak gasić zarzewie ognia i odzież płonąca na człowieku
- opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych
- omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz
- omawia podstawowe zasady postępowania ratownika w miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny)
- opisuje zasady zachowania się na wypadek: • strzelaniny • znalezienia się w sytuacji zakładniczej • ataku bombowego • ataku gazowego • otrzymania podejrzanego przesyłki

ocena dobra

- wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system ratownictwa w Polsce
- opisuje sposób zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu lub wydaniu komunikatu ostrzegawczego
- wymienia sposoby przeciwdziałania panice
- omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych
- rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej
- planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej
- opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur
- omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanym, ratownikowi, osobom postronnym i w miejscu zdarzenia – opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu substancji toksycznych

– rozumie konieczność powiadamiania służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych
ocena bardzo dobra

- dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia

– omawia sposób ogłaszania i odwołania alarmów

- opisuje sposób zaopatrywania w wodę i żywność podczas ewakuacji uzasadnia znaczenie przeciwdziałania panice i podporządkowania się poleceniom służb ratowniczych

– omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i jego rozmieszczenie np. w szkole – uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi

- opisuje zagrożenia towarzyszące tym wypadkom – omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru

ocena celująca

- omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom

— charakteryzuje działanie i zadania systemu wykrywania skażeń i alarmowania – opisuje sposób obsługi gaśnic i hydrantu wewnętrznego – wymienia zadania państwa w zakresie ochrony

przeciwpowodziowej, – opisuje zagrożenia towarzyszące tym wypadkom opisuje zasady kodowania informacji na tablicach AD

ROZDZIAŁ III. PODSTAWY PIERWSZEJ POMOCY

Ocena dopuszczająca

– wyjaśnia termin „pierwsza pomoc” – określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym, – podaje numery alarmowe, wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia”

– opisuje ogniwa łańcucha przeżycia – ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku

– definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowo oddechowa

– wylicza przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy: • samochodowej • turystycznej domowej

– wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający

– wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwichnięcie, skręcenie

– wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie

– omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach – zatrucia – tonięcia – porażenia prądem, – definiuje zdrowie, – wymienia główne choroby cywilizacyjne

ocena dostateczna

– wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego”

– wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika, poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób

– wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym ocenia stan świadomości poszkodowanego

– wymienia objawy utraty przytomności, – ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC

– stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO

– omawia przeznaczenie i podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy – wykonuje w obrębie

kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające – wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je

– stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran

– zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów, – zakłada temblak

– demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny

– omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach zawału serca, udaru mózgu, napadu padaczkowego, ciała obcego w oku

ocena dobra

– wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy

– demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych – poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową

– udrażnia drogi oddechowe (rękoczynem czoło–żuchwa)

– sprawdza, czy poszkodowany oddycha

– zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną

– umiejętnie stosuje folię NRC

– wymienia główne przyczyny omdlenia

- charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia
- opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej
- wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze) – bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne –demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa – opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa
- omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: • oparzeń termicznych • oparzeń środkami chemicznymi •wychłodzenia organizmu i odmrożeń
- omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach: • zadławienia • omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia
- wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie

ocena bardzo dobra

- opisuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia
- opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych
- układa poszkodowanego nieprzytomnego, ale oddychającego, w pozycji bezpiecznej
- omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci
- wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na wysokim poziomie skuteczności
- opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia
- wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna)
- omawia pryncypialne zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa – proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci
- omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach -ukąszenia, użądlenia - wykonuje na manekinie rękoczynny ratunkowe w przypadku zadławienia
- wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci

ocena celująca

- wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu podstawowych funkcji życiowych
- podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy
- wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej – wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB
- opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej
- podaje przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie - omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wymienionych wypadkach –wymienia wyznaczniki stanu ludzkiego organizmu i opisuje sposoby ich kontrolowania

Rozdział IV Kształcenie postaw obronnych

Ocena dopuszczająca

- wyznacza kierunki stron świata przy pomocy GPS
- wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberbezpieczeństwa
- wyjaśnia zasady efektywnego posługiwania się bronią strzelecką
- zasada BLOS (broń/ lufa/otoczenie/ spust)

ocena dostateczna

- określa przybliżoną odległość przebytej drogi na podstawie parokroków lub upływającego czasu marszu
- umie zorientować mapę i wskazać na niej własne miejsce stania
- proponuje efektywne sposoby zapobiegania atakom na cyberbezpieczeństwo i minimalizacji ich skutków
- identyfikuje podstawowe części składowe broni:
  - krótkiej – pistolet/ rewolwer
  - długiej – karabin
  - śrutowej – strzelba

- opisuje ułożenie ciała w podstawowych postawach strzeleckich (zależnie od dyscypliny i konkurencji)

ocena dobra

– wyznacza kierunki stron świata przy pomocy kompasu/busoli

– umie zaplanować i obliczyć drogę marszu (czas, odległość)

- wymienia główne zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa - opisuje przykłady ataków na cyberbezpieczeństwo

- opisuje zasady zgrywania podstawowych rodzajów przyrządów celowniczych (otwarte, zamknięte, optyczne

ocena bardzo dobra

- orientuje się w terenie według: położenia Słońca, Gwiazdy Polarnej, charakterystycznych przedmiotów terenowych (natura/ budowle)

- umie zaplanować i obliczyć drogę marszu (czas, odległość)

- opisuje miejsce cyberbezpieczeństwa w systemie bezpieczeństwa państwa

- opisuje zadania Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni

- wylicza zasady bezpiecznego posługiwania się bronią strzelecką (odpięcie magazynka, brak kontaktu ze

spustem, przeładowanie, lufa skierowana w bezpieczne miejsce, strzał kontrolny, wskaźnik bezpieczeństwa,

pudełko – futerał transportowy lub kabura)

- prawidłowo składa się do strzału, reguluje oddech i ściąga język spustowy

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów z edukacji dla bezpieczeństwa

1. Systematycznej ocenie podlegają wszystkie formy aktywności uczniów:

- **czynności polecane przez nauczyciela**, wytwory pracy w formie pisemnej
- **odpowiedź ustna** może mieć miejsce po każdej lekcji i obejmuje problematykę trzech ostatnich zajęć
- **rozwiązywanie krzyżówek**,
- **kartkówki** - są przeprowadzane w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu programowego ostatnich jednostek lekcyjnych (maksymalnie trzech). Nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o terminie i zakresie programowym kartkówki. Kartkówka powinna być tak skonstruowana, aby uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut
- **sprawdziany** – prace klasowe (sprawdziany) są przeprowadzane w formie pisemnej, a ich celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia.
Pracę klasową planuje się na zakończenie działu, który obejmuje treści teoretyczne. Uczeń jest informowany o planowanej pracy klasowej z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Przed pracą klasową nauczyciel podaje jej zakres programowy. Pracę klasową może poprzedzać lekcja powtórzeniowa, podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia z danego działu.
- **aktywność na zajęciach** - aktywność i praca ucznia na lekcji są oceniane, zależnie od ich charakteru, za pomocą plusów. Plus uczeń może uzyskać m.in. za samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką poprawną odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązywaniu problemu, przygotowanie do lekcji.
- **praca domowa** jest pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji. Pracę domową uczeń wykonuje w zeszycie w formie zleconej przez nauczyciela. Przy wystawianiu oceny za pracę domową nauczyciel bierze pod uwagę samodzielność, poprawność i estetykę wykonania
- **zachowanie w trakcie zajęć** – obserwacja uczestnicząca (głównie w sferze postaw),
- **udział w konkursach** nagradzany jest oceną oraz pozytywną uwagą

Wszystkie prace pisemne sprawdzane są według skali punktowej, a punkty przeliczane na oceny zgodnie z poniższą skalą procentową:

- 0–29% - niedostateczny
- 30%–49% - dopuszczający
- 50%–74% - dostateczny
- 75%–89% - dobry
- 90%–100% - bardzo dobry

2. Przygotowanie uczniów

a. Uczeń na lekcje edukacji dla bezpieczeństwa przychodzi przygotowany.

b. Brak przygotowania uczeń powinien zgłosić na początku lekcji. W ciągu półrocza można zgłosić dwa nieprzygotowania za trzecie nieprzygotowanie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

c. Na lekcję uczeń przynosi podręcznik i zeszyt.

d. Każdą ocenę niedostateczną uczeń na prawo poprawić w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

e. Sprawdziany i kartkówki są obowiązkowe. W wypadku, gdy uczeń nie pisał sprawdzianu i usprawiedliwił swoją nieobecność powinien go napisać na najbliższej lekcji po powrocie do szkoły.

Gdy nieobecność ucznia jest dłuższa sprawdzian, kartkówka powinny być napisane po uzgodnieniu terminu z nauczycielem (nie później niż tydzień).

Uczeń, który bez usprawiedliwienia nie stawi się w ustalonym terminie otrzymuje ocenę niedostateczną.

e. Brak zadania domowego uczeń zgłasza nauczycielowi na początku lekcji. Każdy brak zadania domowego uczeń ma obowiązek uzupełnić. Nie uzupełnienie zadania domowego w ciągu tygodnia skutkuje oceną niedostateczną.

f. Uczeń, który był nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnić zagadnienia i notatki z lekcji.

g. Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu i kartkówki. Ocena może być poprawiona w terminie ustalonym przez nauczyciela.

h. Uczeń, który otrzymał śródroczną ocenę niedostateczną, jest zobowiązany do napisania testu wiedzy i umiejętności na ocenę dopuszczającą. Nauczyciel określa zakres materiału, który uczeń musi opanować.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z edukacji dla bezpieczeństwa

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej Po uzyskaniu informacji o przewidywanej ocenie rocznej uczeń ma prawo ubiegać się o ocenę wyższą od przewidywanej (zgodnie z postanowieniami statutu szkoły). W tym celu uczeń lub jego rodzic (opiekun) zwraca się z prośbą do nauczyciela o sprawdzenie osiągnięć w zakresie wymagań edukacyjnych na określonej ocenie. Termin składania tego wniosku określa statut szkoły. Nauczyciel wyznacza termin sprawdzianu oraz zakres sprawdzanych wiadomości i umiejętności (z ostatniego półrocza – jeżeli ocena z I półrocza była wyższa, lub z całego roku). Do tego czasu uczeń musi także uzupełnić wszystkie nie oddane w terminie obowiązkowe prace pisemne. Sprawdzian osiągnięć ma formę pisemnego testu z zakresu wymagań edukacyjnych dla danej klasy lub dla danego ucznia. Aby uzyskać pozytywną ocenę tego sprawdzianu uczeń powinien uzyskać co najmniej 90% punktów

Nauczanie zdalne.

Uczeń:

1. Odczytuje wiadomości od nauczyciela przesyłane przez dziennik elektroniczny Librus.
2. Systematycznie i na bieżąco przesyła zadania domowe, dotrzymując wyznaczonych terminów.
3. Pobiera i odsyła formularze sprawdzianów, kartkówek w wyznaczonym terminie ustalonym przez nauczyciela.
4. Bierze aktywny udział w lekcjach online

